ЗВІТ
про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року
та
Плану заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року

Бокійма - 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП 4
I. Зміст та основні цілі стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року, їх зв'язок з іншими документами державного планування 6
II. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнози цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено 22
III. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу 37
IV. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються стратегії, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом 40
V. Зобов'язання у сфері охорони довкілля (у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення), встановлені на міжнародному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування 41
VI. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, коротко-, середньо- та довгострокових (3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків 49
VII. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання стратегії 57
VIII. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення 58
IX. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....61
X. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення 64
XI. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію 64

ЗВІТ

про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року

Перелік таблиць

Таблиця 1.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року.....7
Таблиця 1.2. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.....10
Таблиця 1.3. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року Регіональній стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року.....12
Таблиця 1.4. Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року.....14
Таблиця 1.5. Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року.....18
Таблиця 2.1. Перелік потенційно небезпечних об'єктів Бокіймівської сільської територіальної громади..23
Таблиця 2.2. Щомісячні кліматичні дані для м.Рівне.....25
Таблиця 2.3. Метеорологічні характеристики (МС Рівне).....26
Таблиця 2.4. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, т.....28
Таблиця 2.5. Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за видами забруднюючих речовин у 2020 році, т.....29
Таблиця 2.6. Структура земельних угідь Бокіймівської сільської територіальної громади станом на 01.01.2024 р.....32
Таблиця 2.7. Чисельність населення Бокіймівської сільської територіальної громади в розрізі населених пунктів в динаміці за 2021-2023 роки.....34
Таблиця 2.8.Чисельність населення Бокіймівської сільської ради за віковими групами і за статтю, осіб...35
Таблиця 2.9. Інформація про природний та міграційний приріст в Бокіймівській сільській територіальній громаді в динаміці за 2021-2023 роки.....36
Таблиця 3.1. Вплив цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року на компоненти навколишнього природного середовища.....38
Таблиця 6.1. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів відповідно до контрольного переліку.....50

Перелік рисунків

Рис. 2.1. Картосхема Бокіймівської сільської територіальної громади.....22
Рис. 2.2. Графік середньомісячних температур (день і ніч), сонячних похмурих днів, кількість опадів та снігопадів у м.Рівне (моніторинг за період 2015-2023 роки).....25

ВСТУП

Стратегія розвиту Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та План заходів до 2027 року з реалізації стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року (далі – Стратегія та План заходів) розроблені відповідно до положень чинного законодавства України.

Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області є документом, який визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку громади, враховує спільні інтереси мешканців, представників бізнесу, влади, громадських активістів щодо стратегічного бачення розвитку громади для підвищення рівня життя її мешканців. Стратегія покликана об'єднати зусилля всіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців, бізнесу, влади, громадських організацій задля розвитку громади. Члени робочої групи при розробці Стратегії та Плану реалізації узгоджували їх з пріоритетами і цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки та Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року (з врахуванням змін). Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» державою визначено необхідність здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування у встановленому законодавством порядку.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання можливих негативних наслідків виконання та реалізації документів державного планування (далі – ДДП) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розробки заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Розробка СЕО Стратегії та Плану заходів має на меті забезпечити високий рівень захисту навколишнього середовища, безпеку життєдіяльності населення та охорону здоров'я, сприяння інтеграції екологічних міркувань і підготовку документів державного планування з метою досягнення сталого розвитку. Це - системний та комплексний інструмент оцінки, що підтримує та інформує про процес прийняття управлінських рішень суб'єктами діяльності, які можуть мати можливі екологічні наслідки.

Підготовка СЕО здійснюється на засадах законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва. Стратегія та План заходів відповідають засадам екологічної політики України, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року №2697-VIII, Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року №2059-VIII та Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363-р «Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року». Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року розроблено з врахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. №296. Також при розробці документів враховані зміни до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940.

Підготовка стратегічної екологічної оцінки відбувалась в умовах недостатнього обсягу актуальних даних, що обумовлено відсутністю детального звіту Головного управління статистики у Рівненській області через особливості режиму воєнного стану, а також закриттям доступу до значного об'сягу відкритих даних мирного часу (реєстр потенційно небезпечних об'єктів та ін.). Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії та Плану заходів було оприлюднено заяву про визначення обсягів СЕО на офіційному веб-сайті Бокіймівської сільської ради (https://bokiymivska-gromada.gov.ua/) та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Також цю інформацію розміщено у публічних місцях (на дошках оголошень органу місцевого самоврядування та в інших місцях масового перебування мешканців).

Розробка стратегічних документів відбувалась на відкритих засіданнях робочої групи, в ході яких мешканці громади, представники бізнесу висловили підтримку процесу розробки Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року та необхідної екологічної документації. В ході підготовки Стратегії було проведено опитування мешканців громади щодо збору ідей до Плану заходів до 2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року шляхом розміщення

відповідного оголошення на сайті та використання гугл-форм. Проведено аналіз відповідності положень проєкту Державній стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки та Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року (з врахуванням змін).

І. Зміст та основні цілі стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року, їх зв'язок з іншими документами державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля, умови життєдіяльності та здоров'я населення Бокіймівської сільської територіальної громади за умови реалізації Стратегії та Плану заходів.

Об'єктом аналізу СЕО є визначені у Стратегії стратегічні, оперативні цілі та завдання. Стратегією визначено стратегічне бачення Бокіймівської сільської територіальної громади.

Стратегічне бачення, як відображення унікальності громади серед інших громад відображає оптимістичний погляд на розвиток в майбутньому і є визначальним для формування цілей і завдань стратегії розвитку громади в перспективі.

Бокіймівська громада - це згуртована громада працьовитих людей, в якій безпечно та кофмортно проживати й розвивати бізнес, відкрита світу та дружня до довкілля.

Гасло: Бокіймівська громада: з любов'ю до світу та людей.

Стратегічне бачення розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей, кожна з яких включає низку оперативних цілей та завдань.

Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3
Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців	Зміцнення економічного потенціалу громади	Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього середовища ставлення в громаді

Стратегічна ціль 1 досягається через реалізацію таких оперативних цілей: 1.1. Підвищення рівня комфортності пересування мешканців між населеними пунктами та безпеки в громаді; 1.2. Створення умов для підвищення якості освітніх, медичних, соціальних послуг в громаді; 1.3. Підвищення рівня згуртованості мешканців громади та співпраці «влада-громада».

Стратегічна ціль 2 досягається через реалізацію таких оперативних цілей: 2.1. Створення сприятливого навчально-податкового клімату для розвитку малого та середнього бізнесу в громаді; 2.2. Зміцнення інституційної спроможності громади щодо сприяння розвитку бізнесу.

Стратегічна ціль 3 досягається через реалізацію таких оперативних цілей: 3.1. Створення умов для підвищення якості культурних послуг в громаді; 3.2. Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади; 3.3. Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії.

Оперативні цілі деталізовані в завданнях. Завдання дають розуміння, яким чином громада буде досягати цілей свого розвитку.

Структуру стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року наведено в Таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ КОМФОРТНОГО ТА БЕЗПЕЧНОГО ПРОЖИВАННЯ МЕШКАНЦІВ	
Оперативні цілі	***Завдання***
1.1. Підвищення рівня комфортності пересування мешканців між населеними пунктами та безпеки в громаді	1.1.1. Забезпечити ремонт доріг з твердим покриттям в громаді та супутньої дорожньої інфраструктури. 1.1.2. Покращити стан транспортного сполучення всередині громади. 1.1.3. Закласти основи для постійного надання населенню житлово-комунальних послуг.
1.2. Створення умов для підвищення якості освітніх, медичних, соціальних послуг в громаді	1.2.1. Забезпечити мешканців громади належною медичною допомогою на первинному рівні. 1.2.2. Підвищити якість освітніх послуг у громаді. 1.2.3. Забезпечити підтримку соціально вразливих верств населення громади.

1.3. Підвищення рівня згуртованості мешканців громади та співпраці «влада-громада»	1.3.1. Створити умови для започаткування та активізації діяльності громадських організацій в громаді. 1.3.2. Забезпечити постійну ефективну комунікацію «влада-громада». 1.3.3. Підвищити рівень залучення молоді до активного життя в громаді. 1.3.4. Забезпечити постійне підвищення рівня кваліфікації працівників органу місцевого самоврядування.
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДИ	
Оперативні цілі	***Завдання***
2.1. Створення сприятливого навчально-податкового клімату для розвитку малого та середнього бізнесу в громаді	2.1.1. Забезпечити навчальну підтримку самозайнятості та підприємництва в громаді, в тому числі з орієнтацією на залучення жінок, осіб з інвалідністю та ветеранів війни. 2.1.2. Розробити систему можливих важелів для гнучкої податкової політики щодо підтримки новостворених суб'єктів підприємництва.
2.2. Зміцнення інституційної спроможності громади щодо сприяння розвитку бізнесу	2.2.1. Сформувати інвестиційні пропозиції для потенційних інвесторів. 2.2.2. Відпрацювати алгоритм дій для просування та супроводу потенційних інвесторів по роботі в громаді.
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ СФЕР ТА ДРУЖНЬОГО ДО НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СТАВЛЕННЯ В ГРОМАДІ	
Оперативні цілі	***Завдання***
3.1. Створення умов для підвищення якості культурних послуг в громаді	3.1.1. Покращити матеріально-технічний стан закладів культури в громаді. 3.1.2. Модернізувати підхід до надання культурних послуг в громаді.
3.2 Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади	3.2.1. Підвищити рівень та якість доступу дітей та дорослих до занять спортом та цікавого і корисного дозвілля. 3.2.2. Створити умови для проходження в громаді реабілітації військових.
3.3. Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії	1.2.1. Розробити систему надання супутніх освітніх, екологічних, промоційних послуг щодо використання альтернативних джерел енергії, в тому числі сонячної, вітрової, геотермальної та біогазу. 3.3.2.Зміцнити інституційну спроможність громади щодо розвитку та промоції туристичних, навчально-екологічних можливостей. 3.3.3.Закласти основи для формування у дорослого населення та в молоді дружнього ставлення до навколишнього середовища.

Безпосередні способи досягнення цілей та завдань деталізовано в Плані заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року. План заходів охоплює проєктні ідеї, що були запропоновані мешканцями громади, представниками громадських організацій, структурних підрозділів сільської ради, активними, небайдужими громадянами та відібрані робочою групою. Загалом до Плану заходів увійшло 42 ідеї проєктів місцевого розвитку, які направлені на виконання завдань для досягнення оперативних та стратегічних цілей Стратегії.

Впровадження Стратегії розвитку громади здійснюватиметься через реалізацію комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які будуть здійснюватися відповідно до Плану її реалізації та інших місцевих програм, які випливають із Стратегії, а також рішень сільської ради, що приймаються для досягнення стратегічних цілей.

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь.

Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722. При розробці Стратегії враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, в якій визначено 3 стратегічні цілі:

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах;
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Взаємозв’язок Стратегії та Плану заходів з Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки наведено в Таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки	**Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року**										
	1.Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців	1.1. Підвищення рівня комфортності пересування мешканців між населеними пунктами та безпеки в	1.2. Створення умов для підвищення якості освітніх, медичних, соціальних послуг в громаді	1.3. Підвищення рівня згуртованості мешканців громади та співпраці «влада-громада»	**2.Зміцнення економічного потенціалу громади**	2.1. Створення сприятливого навчально-податкового клімату для розвитку малого та середнього бізнесу в громаді	2.2. Зміцнення інституційної спроможності громади щодо сприяння розвитку бізнесу	**3.Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього середовища ставлення в громаді**	3.1. Створення умов для підвищення якості культурних послуг в громаді	3.2. Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади	3.3.Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії
І. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	**[1]				**			**			
1.1.Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)						*	*				
1.2.Збереження навколишнього природного середовища та стале використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки (макро- та мікрорівень)										**	**
1.3.Створення умов для реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м.											

[1] У клітинках зазначається ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як «++» (сильний зв'язок) або «+» (опосередкований зв'язок)

Севастополя, тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях в український простір											
1.4.Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів		*	*								
1.5.Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України			*						*		
1.6.Ефективне використання економічного потенціалу культурної спадщини для сталого розвитку									*	*	
II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	**				**			**			
2.1. Розвиток людського капіталу				**							
2.2. Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі малого та середнього підприємництва						**	**				
2.3. Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій		*	*			*	*		*	**	*
2.4. Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів										**	
2.5. Сталий розвиток промисловості						*					
III.Розбудова ефективного багаторівневого врядування	**				**			**			
3.1. Формування ефективного місцевого самоврядування та органів державної влади на новій територіальній основі				**							
3.2. Формування горизонтальної та вертикальної координації державних секторальних політик та державної регіональної політики											
3.3. Побудова системи ефективного публічного інвестування на всіх рівнях врядування		**	**	**		**	**		**	**	**

3.4. Розбудова потенціалу суб'єктів державної регіональної політики											
3.5. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації			*	*			*				
3.6. Розбудова системи інформаційно- аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об'єктивних даних та просторовому плануванні							*				

Висновок: Стратегічні цілі, визначені Стратегією розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади, сформовано відповідно до стратегічних та оперативних цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Взаємозв'язок Стратегії та Плану заходів з Регіональною Стратегією розвитку Рівненської області на період до 2027 року наведено в Таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року Регіональній стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року

	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року										
Стратегічні та оперативні цілі Регіональної стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року	**1.Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців**	1.1. Підвищення рівня комфортності пересування мешканців між населеними пунктами та безпеки в	1.2. Створення умов для підвищення якості освітніх, медичних, соціальних послуг в громаді	1.3. Підвищення рівня згуртованості мешканців громади та співпраці «влада-громада»	**2.Зміцнення економічного потенціалу громади**	2.1. Створення сприятливого навчально-податкового клімату для розвитку малого та середнього бізнесу в громаді	2.2. Зміцнення інституційної спроможності громади щодо сприяння розвитку бізнесу	**3.Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього середовища ставлення в громаді**	3.1. Створення умов для підвищення якості культурних послуг в громаді	3.2. Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади	3.3.Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії

1. Розвиток конкурентної економіки	**[2]				**			**			
1.1. Підтримка високотехнологічних виробництв та наукових досліджень											*
1.2. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу						**	**			**	
1.3. Стимулювання залучення інвестицій		**	**	**		**	**		**	**	**
2. Збалансований розвиток територій області	**				**			**			
2.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територій		**	**						**		
2.2. Стимулювання економічної активності в громадах						**	**			**	**
3. Розвиток людського капіталу	**				**			**			
3.1. Підвищення обізнаності та соціальної активності населення				**							
3.2. Забезпечення рівних можливостей для самореалізації та належних умов для проживання		**	**	**		**	**		**	**	**

Висновок: Стратегічні цілі, визначені Стратегією розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади, сформовано відповідно до стратегічних та оперативних цілей Стратегії регіонального розвитку Рівненської області.

Моніторинг впровадження Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року проводитиметься щорічно у форматі звіту про виконання стратегічних цілей та заходів, шляхом його публікації на офіційному сайті Бокіймівської громади.

Джерелами фінансування заходів і проєктів Стратегії слугуватимуть кошти державного та обласного бюджетів, місцевого бюджету та інших джерел, в т.ч. інвестиційних та шляхом участі в проектах/програмах міжнародних донорських організацій, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Стратегічними цілями державної екологічної політики України відповідно до Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної

[2] У клітинках зазначається ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як «++» (сильний зв'язок) або «+» (опосередкований зв'язок)

політики України на період до 2030 року» визначено:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

В наведеній нижче таблиці проведено аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (далі – стратегічні цілі державної екологічної політики).

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року наведено в Таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року

Стратегічні цілі державної екологічної політики	**Стратегічні цілі Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади**		
	1.Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців	2.Зміцнення економічного потенціалу громади	3.Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього
1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого	+	+	++

споживання та виробництва			
2. Забезпечення сталого розвитку природно- ресурсного потенціалу України	+	0	++
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку	+	+	++
4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	+	++
5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	+	0	++

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

++ - *цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;*

\+ - *Цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;*

0 - *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики нейтральні по відношенню одні до одних;*

\- - *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей державної екологічної політики;*

-- - *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей Стратегії.*

Стратегічні цілі Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року відповідають і узгоджуються з стратегічним цілям

державної екологічної політики.

Стратегічна ціль 1. «Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців» передбачає, зокрема, покращення стану доріг місцевого значення (комунальної власності громади), капітальні і поточні ремонти вулиць та тротуарів, будівництво тротуарів для пішоходів (особливо, в небезпечних зонах при переході мосту через річку) в населених пунктах громади, модернізацію мережі вуличного освітлення населених пунктів громади, забезпечення систематизованого вивозу сміття, що акумулюється домогосподарствами, запровадження роздільного збирання сміття (пластикові пляшки, металеві відходи, макулатура, батарейки тощо) та ін. Дана стратегічна ціль узгоджується з переважною більшістю стратегічних цілей державної екологічної політики. Діяльність за даною стратегічною ціллю відбуватиметься на засадах дотримання норм природоохоронного законодавства.

Стратегічна ціль 2. «Зміцнення економічного потенціалу громади» скерована в тому числі на впровадження навчальних програм та конкурсів мікрогрантів у співпраці з місцевими громадськими організаціями для стимулювання самозайнятості та розвитку підприємництва, в тому числі шляхом участі у національних або міжнародних грантових програмах, посилення співпраці з Центром зайнятості населення та просування ідей започаткування власної справи з використанням державних механізмів підтримки тимчасово безробітних осіб, що мають намір започаткувати власну справу, розробку програм Бокіймівської сільської ради/включення до існуючих програм позицій щодо для підтримки новостворених суб'єктів підприємництва шляхом провадження гнучкої податкової політики, документальну підготовку реєстру вільних земельних ділянок, приміщень, та формування пропозицій для інвесторів описових та у формі презентацій та ін.

Аналіз свідчить, що дана ціль Стратегії та її оперативні цілі й завдання принципово узгоджуються з стратегічними цілями державної екологічної політики, а заходи здійснюватимуться з дотриманням норм природоохоронного законодавства.

Стратегічна ціль 3. «Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього середовища ставлення в громаді» скерована на впровадження в громаді проектів у сфері відновлювальної енергетики, в тому числі з використанням сонячної, вітрової, геотермальної та біогазу, організацію на основі діяльності ПП «Деметра Біоенергія» супутніх можливостей (семінарів, конференцій, навчальних візитів) щодо використання альтернативних

відновлювальних джерел енергії, розробку туристичних маршрутів, програм «вихідного дня», в т.ч. для сімей з дітьми, навчальних з екологічною складовою та їх промоція, організацію навчань та екологічних конкурсів для мешканців (зменшення використання поліетиленових пакетів, компостування органічних відходів замість спалювання сміття та ін.), започаткування діяльності молодіжних зелених патрулів, проведення в громаді екологічних акцій з висадки дерев, толок, прибирання територій біля річки, ліквідації стихійних сміттєзвалищ та ін.

У Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363-р, визначено 12 стратегічних цілей для підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні:

- зменшення рівня промислового забруднення;
- створення ефективної системи хімічної безпеки;
- забезпечення раціонального використання природних ресурсів;
- досягнення «доброго» екологічного стану вод;
- забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату;
- створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами;
- підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;
- посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;
- стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;
- включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;
- підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом’якшення та адаптації до зміни клімату.

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 року №1363-р (далі – стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки), наведено в Таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року	**Стратегічні цілі Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади**		
	1.Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців	2.Зміцнення економічного потенціалу громади	3.Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього
1. Зменшення рівня промислового забруднення	+	+	++
2. Створення ефективної системи хімічної безпеки	0	0	0
3. Забезпечення раціонального використання природних ресурсів	++	++	++
4.Досягнення «доброго» екологічного стану вод	+	+	++
5. Забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату	+	0	++
6. Створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії	++	+	++

поводження з відходами			
7. Підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища	+	+	+
8. Збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні	0	0	++
9. Посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату	+	+	++
10. Стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій га Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону	0	0	0
11.Включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами	+	0	+
12.Підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які	+	0	++

уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату			

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

++ - *цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної безпеки;*

\+ - *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної безпеки опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;*

0 - *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної безпеки нейтральні по відношенню одні до одних;*

\- - *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної безпеки не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей державної екологічної безпеки;*

-- - *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної безпеки принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей Стратегії.*

Водночас, Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року також зорієнтовані на реалізацію **Водної стратегії України на період до 2050 року** (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134-р), стратегічними цілями якої є:

1. Забезпечення рівного доступу до якісної і безпечної для здоров'я людини питної води і належних санітарно-профілактичних заходів.
2. Поліпшення якісного стану водних об'єктів шляхом досягнення та підтримання «доброго» екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод, екологічного потенціалу штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод, кількісного та хімічного стану масивів підземних вод.
3. Забезпечення необхідної кількості водних ресурсів для відновлення та

оздоровлення водних екосистем і досягнення стійкого водозабору та водопостачання.

4. Скорочення зростаючих ризиків нестачі води та надлишку води.
5. Запровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом та принципів Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо водного врядування в районах річкових басейнів, у прибережних і морських водах.

Важливим фактором покращення якості атмосферного повітря є збереження та розвиток лісів. Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року зорієнтовані також на забезпечення реалізації стратегічних цілей **Державної стратегії управління лісами України на період до 2035 року** (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р), яка визначає наступні стратегічні цілі:

1. Ефективне управління лісами.
2. Забезпечення екологічної стійкості.
3. Забезпечення вагомого внеску лісів в розвиток економіки.
4. Рекреація та відкрите суспільство.
5. Дослідження та освіта.

Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року направлені на підвищення енергоефективності громади, що відповідає засадам **Енергетичної стратегії України** на період **до 2050 року** (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 373-р).

Серед інших документів планувального характеру, Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та План заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року узгоджуються із основними засадами інших документів державного планування, серед яких: Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року (затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 № 443- р); Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 №526-р).

II. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнози цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Бокіймівська сільська рада Дубенського району Рівненської області розташована у південно-східній частині Дубенського району. Бокіймівська територіальна громада була утворена відповідно до ст. 8 Закону України «Про добровільне об`єднання територіальних громад» №157-VIII від 05.02.2015 року із змінами та доповненнями та рішення одинадцятої сесії сьомого скликання Бокіймівської сільської ради №62 від 14 вересня 2016 року «Про добровільне об'єднання територіальних громад» внаслідок об'єднання 5 сільських рад: Бокіймівської, Війницької, Вовницької, Смордвівської та Хорупанської. На сьогодні об'єднує 14 сіл, а саме: Бокійма, Козирщина, Війниця, Баболоки, Вовничі, Красне, Рудливе, Смордва, Клин, Хорупань, Головчиці, Мятин, Пекалів, Аршичин.

Площа території сільської ради становить 193,34 км кв. Громада межує на півночі з Підлозцівською сільською радою та Млинівською селищною радою Дубенського району, на сході - з Млинівською селищною радою Дубенського району, на півдні – з Повчанською сільською радою Дубенського району, на заході – з Демидівською селищною радою Дубенського району Рівненської області.

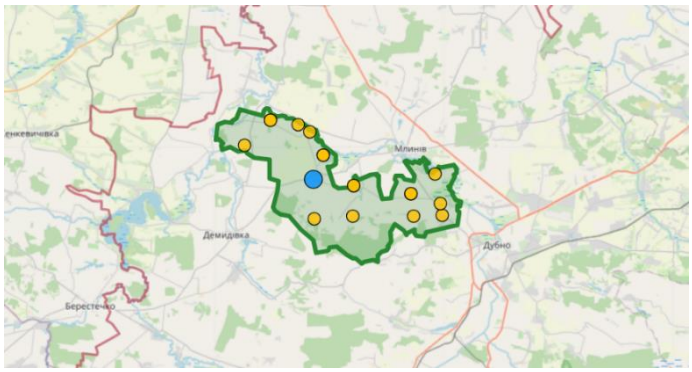

Рис. 2.1. Картосхема Бокіймівської сільської територіальної громади.

Адміністративний центр громади - село Бокійма – має віддаленість від обласного центру м. Рівне 62 км. Найближчі залізничні станції Дубно та Луцьк знаходяться відповідно на відстані 37 км та 52 км. Відстань до міжнародного аеропорту м. Рівне - 57 км. За 27 км від с.Бокійма проходить автомагістраль Київ-Чоп. Протяжність доріг комунальної власності сільської ради становить 125,5 км, з них з твердим покриттям 62,8 км. Протяжність доріг обласного та районного значення, які проходять через територію громади становить, відповідно, 43,0 км та 8,1 км.

Чисельність населення Бокіймівської сільської територіальної громади становить 5035 мешканців.

Основний вплив на екологічну ситуацію в Бокіймівській громаді мають такі чинники: розміщення на території громади сільськогосподарських та інших підприємств, проходження повз територію громади важливих транспортних коридорів, що в силу специфіки діяльності можуть нести небезпеку для оточуючих та природнього середовища. На території громади діє ПП «Деметра Біоенергія», яке є учасником українського ринку відновлюваної енергетики з 2019 року в ролі незалежного виробника електроенергії з відновлюваних джерел енергії (ВДЕ).

Під управлінням компанії 1 біоелектростанція на біогазі, потужністю 0.53 МВт, введена в експлуатацію в 2019 році. Електроенергію, вироблену компанією ПП "Деметра Біоенергія" викуповує Гарантований покупець за зеленим тарифом. За підсумками 2020 р. на електростанції компанії вироблено 2,8 млн. кВт-год. "зеленої" електроенергії. Сировиною для вироблення електроенергії є гнойові стоки свиноферми добовим обсягом 41 т з вологістю 95%, і 26 т кукурудзяного силосу з вологістю 70%.

Перелік основних підприємств Бокіймівської сільської територіальної громади, які потенційно мають вплив на стан навколишнього середовища наведено в Таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Перелік потенційно небезпечних об’єктів
Бокіймівської сільської територіальної громади

№ п/п	Об’єкт	Місце розташування	Перелік проблем, пов’язаних з небезпекою діяльності	Необхідні заходи
1	ТОВ «СБЕ Україна Рівне»	не зазначається у зв’язку з умовами	Вплив на грунти у зв’язку з вирощуванням сільськогосподарських культур	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності
2	Приватне підприємство «Деметра»	не зазначається у зв’язку з умовами	Вплив на грунти, повітря у зв’язку з вирощуванням свиней	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності
3	ПП «АГРО-ЕКСПРЕС-	не зазначається у зв’язку з умовами	Вплив на грунти у зв’язку з вирощуванням сільськогосподарських культур	Дотримання законодавчих нормативних

	СЕРВІС»			вимог щодо діяльності
4	ДП «ДУБЕНСЬКИЙ ЛІСГОСП»	не зазначається у зв'язку з умовами	Вплив на грунти, повітря у зв'язку з лісогосподарською діяльністю	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності
5	СГТЗОВ «ДАК»	не зазначається у зв'язку з умовами	Вплив на грунти у зв'язку з вирощуванням сільськогосподарських культур	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності
6	ПП «Деметра Біоенергія»	не зазначається у зв'язку з умовами	Вплив на грунти, повітря, вибухонебезпечні загрози у зв'язку з виробництвом біогазу	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності
7	Карпюк В.В.	не зазначається у зв'язку з умовами	Вплив на грунти у зв'язку з вирощуванням сільськогосподарських культур	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності
8	ТОВ «ВАМ БУД ТРАНС»	не зазначається у зв'язку з умовами	Вплив на грунти, повітря, водні ресурси у зв'язку з Організацією будівництва будівель, житлових і нежитлових будівель, будівництва доріг і автострад, діяльності у сфері пасажирського наземного та вантажного автомобільного транспорту	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності
9	Саган Т.М.	не зазначається у зв'язку з умовами	Вплив на грунти у зв'язку з вирощуванням сільськогосподарських культур Вплив на грунти, повітря у зв'язку з виробництвом пластмас	Дотримання законодавчих нормативних вимог щодо діяльності

Кліматичні умови

Бокіймівська сільська територіальна громада знаходиться на території Дубенського району. Відповідно, клімат громади, як і району - помірно-континентальний з відносно високою вологістю, незначними коливаннями температури, помірно тепле літо та м'яка зима з частими відлигами. Клімат в громаді помірно-континентальний. Середня температура січня - 4,5° С, липня - +18,2° С. Зима - м'яка, часто випадає сніг з дощем. Влітку переважає

антициклональна погода, проте часті циклони із заходу приносять значну кількість опадів, що нерідко випадають у вигляді злив. Річна сума опадів складає 570-640 мм, більша частина їх припадає на теплий період року.

Середня річна кількість опадів на території громади за багаторічний період спостережень змінювалася у межах від 600 до 700 мм. Середня тривалість бездощових періодів становить 3 - 4 дні.

Таблиця 2.2

Щомісячні кліматичні дані для м.Рівне

Показник	Місяць											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Денна температура	-1°C	3°C	8°C	16°C	21°C	25°C	27°C	29°C	23°C	12°C	6°C	4°C
Нічна температура	-8°C	-5°C	-1°C	5°C	9°C	14°C	15°C	15°C	11°C	4°C	0°C	-2°C
Дощові дні	0°C	0°C	2°C	5°C	6°C	3°C	7°C	1°C	6°C	7°C	2°C	0°C
Снігові дні	1°C	5°C	2°C	0°C	0°C	0°C	0°C	0°C	0°C	0°C	2°C	3°C

Місяці найбільших опадів: липень, червень, серпень в які сукупно випадає близько 238 мм опадів. Більшість опадів відбувається в липні з середньою кількість опадів 85 мм.

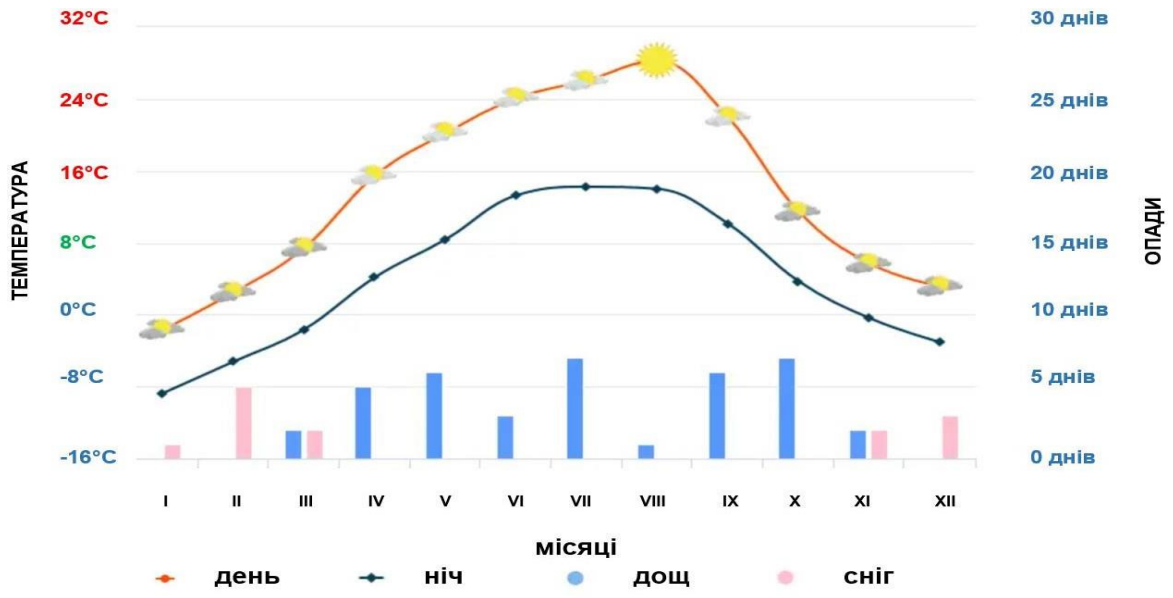

Рис. 2.2. Графік середньомісячних температур (день і ніч), сонячних похмурих днів, кількість опадів та снігопадів у м.Рівне (моніторинг за період 2015-2023

роки).

В місті Рівне найнижча середньомісячна температура у -14°С зареєстрована в січні 1963 році, а найвищий пік у 23°С зареєстровано у серпні 2015 року. 2017 рік був найтеплішим роком, коли середня температура сягнула 12°С, а найхолодніший - 1940 з середньою температурою у 5°С. Різниця в середній температурі між найтеплішим місяцем (липень) та найхолоднішим (січень) становить 26°С. Різниця між найвищим середнім рівнем опадів (липень) і найнижчим (березень) – 55 мм.

Таблиця 2.3

Метеорологічні характеристики (МС Рівне)

Назва параметру	Од. вим.	Значення	Примітка забезпеченість
Середня температура повітря за рік	°С	7,3	
Найхолодніша доба холодного періоду	°С	-27,0	0,98
Найхолодніша доба холодного періоду	°С	-25,0	0,92
Найхолодніша п’ятиденка холодного періоду	°С	-22,0	0,98
Найхолодніша п’ятиденка холодного періоду	°С	-21,0	0,92
Найжаркіша доба теплого періоду	°С	27,0	0,95
Найжаркіша п’ятиденка теплого періоду	°С	23,0	0,99

Негативний вплив на зміну клімату чинять викиди парникових газів в атмосферу. В результаті діяльності людини збільшується концентрація парникових газів, через що посилюється парниковий ефект. До парникових газів відносяться:

- діоксид вуглецю (CO2);
- метан (CH4);
- закис азоту (N2O);
- гідрофторвуглеці (HFCs);
- перфторвуглеці (PFCs);
- гаксафторид сірки (SF6).

В основі національної системи оцінки антропогенних викидів та адсорбції парникових газів лежить підготовка щорічних інвентаризацій викидів та поглинання парникових газів і розробка національних повідомлень про зміни клімату. В Україні національні інвентаризації викидів парникових газів

проводились чотири рази. Перші дві інвентаризації було здійснено за активної участі Інституту загальної енергетики НАН України. Для останньої інвентаризації було проведено певну діяльність із забезпечення якості. Її результати оприлюднено на веб-сайті Мінприроди України для розгляду і рецензування експертами і громадськістю.

Основними джерелами антропогенних викидів парникових газів в цілому по Рівненській області та Бокіймівській сільській територіальній громаді в тому числі, є:

- вуглекислий газ – виділяється у великих кількостях при спалюванні палива;
- метан – виділяється в процесі розкладу гною та побутових відходів.

Оцінка антропогенних викидів в області здійснюється:

- промисловими підприємствами – при спалюванні органічного палива (Методика визначення викидів забруднювальних речовин в атмосферу від енергетичних установок. ГКД 34.02.305-2002. Міністерство палива та енергетики України. Київ, 2002 рік);
- сільськогосподарськими підприємствами – при вирощуванні тварин та птиці.

Питання скорочення споживання природного газу, впровадження енергоефективних технологій спалювання палива, заходів з підвищення енергозбереження − є пріоритетом розвитку Рівненської області. Заходи з енергозбереження та впровадженні дружніх до навколишнього середовища активностей закладені до завдань Плану заходів з реалізації Стратегії. Такий пріоритет зумовлений насамперед необхідністю долати виклики енергетичної кризи, яка, в тому числі спровокована агресією російської федерації.

Стан атмосферного повітря. На якість атмосферного повітря впливають:

- природні чинники;
- викиди від стаціонарних джерел;
- викиди пересувних джерел забруднення.

Головними забруднювачами атмосфери в громаді є ПП «Деметра», яке займається вирощуванням свиней. Разом з тим, ПП «Деметра Біоенергія», раціонально використовує вказане виробництво як ресурс для виробництва біогазу.

Іншим вагомим чинником забруднення атмосферного повітря в громаді є викиди пересувних джерел: індивідуальний автотранспорт, транзитний великогабаритний вантажний автотранспорт, техніка сільськогосподарського призначення, автобуси. Інтенсивність забруднення збільшується не лише через кількість транспортних засобів, але і придбанням старих автотранспортних

засобів, які не обладнані пристроями для нейтралізації вихлопу відпрацьованих газів, що спричиняє збільшення викидів забруднюючих (токсичних) речовин в атмосферне повітря.

У зв'язку із збільшенням навантаження пересувних та стаціонарних джерел на атмосферне повітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин. Найбільш забрудненими є території міст Рівне (9232,8 кг/км2), Дубно (4437 кг/км2). Бокіймівська сільська територіальна громада відноситься адміністративно до Дубенського району.

Для оцінки динаміки викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення розглянуто обласні показники у зв'язку з відсутністю потрібних даних по Бокіймівській сільській територіальній громаді та по Дубенському району (Таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, т[3]

Адміністративна одиниця/рік	2005	2010	2015	2019	2020
Рівненська область	17328	12935	10229	9911	10148

Динаміка викидів в цілому свідчить, що викиди в атмосферне повітря корелюються з станом економіки. Зокрема, спостерігаємо два спади, які відображають кризові економічні явища:

- у 2010 році, як наслідок економічної кризи 2009 року;
- у період з 2015 по 2019 роки, як наслідок військової агресії російської федерації на сході України.

[3] Для загального огляду використано статистичні дані на основі характеристик Рівненської області, у зв'язку з відсутністю оновленої інформації в розрізі новоутворених адміністративних районів та територіальних громад Рівненської області.

Таблиця 2.5

Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за видами забруднюючих речовин у 2020 році, т

Адміністративна одиниця	Обсяги викидів забруднюючих речовин, всього	в тому числі							Крім того викиди діоксиду вуглецю, тис. тон
		Діоксиду сірки	Діоксиду азоту	Метану	Оксиду вуглецю	Оксиду азоту	Сажі	Неметанових летких органічних сполук	
Рівненська область	9378,4	308,9	3387,4	385,0	1318,5	1202,2	30,3	333,7	2337,2

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення в області переважають діоксид азоту (36,1 %), оксид вуглецю (14,1 %) та оксид азоту (12,1%).

Радіаційний рівень, який відповідає природному фону складає 0,10 – 0,20 мкЗв/год і вважається нормальним. Це є еквівалентом середньої дози менш ніж 2 мЗв на рік або 0,23 мкЗв на годину (23 мкР на годину).

Загальна площа у Бокіймівській громаді становить 161,1 тис. м кв., в тому числі житлова – 108,2 тис. м кв. Житловий фонд Бокіймівської сільської ради нараховує 2231 приватних домогосподарств, з них газифіковано 1880. На території громади немає централізованих систем водопостачання та каналізації. У громаді також відсутнє централізоване теплопостачання, тому 100% помешкань обладнані індивідуальним опаленням, переважно котлами на природному газі, та твердопаливними котлами, а також електричними.

Водні ресурси. По території Бокіймівської громади протікає річка Іква, а в с.Смордва бере початок притока річки Івки.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі. На території громади немає комунального підприємства. В літній період громада залучає безробітних за договорами із Центром зайнятості населення для виконання робіт з прибирання та ін. на території громади. В селах нараховується 4 артезіанські свердловини (с.Бокійма, с.Війниця, с.Хорупань (2 од.)).

Послуги з поводження з побутовими відходами. Послуги із збирання, вивезення та утилізації твердих побутових відходів у громаді не надаються. Мешканці самостійно здійснюють вивезення сміття. На даний час в громаді паспортизовано 5 місць видалення відходів на сміттєзвалищах у Війницькому,

Вовницькому, Хорупанському, Смордвівському старостинських округах та в с.Бокійма. Разом з тим, в громаді спостерігаються стихійні сміттєзвалища, але реєстр таких осередків не ведеться.

Стан земельних ресурсів. Бокіймівська громада відноситься до ґрунтового округу Малого Полісся, який характеризується, поєднанням різновидів дерново-підзолистих ґрунтів (дерново- підзолистих піщаних, дернових прихована-підзолистих та дерново-карбонатних ґрунтів), темно-сірих лісових та чорноземів опідзолених на схилах Гологоро-Кременецького низькогір'я Подільської височини.

Природно-заповідний фонд. На південному сході села розташоване урочище «Війницьке». Воно розташоване за територією лісу, займає площу в 10 га. На його території є рідкісна рослина під назвою меч-трава болотна, яка занесена до Червоної книги України. Рослина дуже чутлива до меліорації і в 1960-х роках швидко зникла. Близько 25 років не підтверджувалися старі місцезнаходження в Україні. На територію, яку займає урочище в селі Війниця, виготовлена документація, а дана земельна ділянка взята під охорону.

Ґрунтовий покрив громади неоднорідний та відповідає типам найбільш поширених ґрунтів на цих територіях - опідзолені ґрунти переважно на лісових породах.

Опідзолення – це повне руйнування глинистих мінералів в умовах вологого помірного клімату під впливом кислих органічних речовин, що утворюються під лісовою рослинністю та супроводжується залишковою акумуляцією в елювіальному (підзолистому) горизонті аморфного кремнезему і виносом окислів алюмінію. Оскільки процес опідзолювання є супутнім основному то термін «опідзолення» додається до типової назви ґрунту (чорнозем опідзолений, бурий лісовий опідзолений ґрунт і т.д). В залежності від ступеню акумуляції гумусу і опідзолення, наявності ознак попередніх етапів ґрунтоутворення, рівня родючості ці ґрунти поділяються на ясно-сірі/сірі (сильноопідзолені) та темно-сірі і чорноземи опідзолені (слабкоопідзолені).

Ясно-сірі опідзолені ґрунти сформувалися під густими лісами, із незначним поширенням трав'янистої рослинності. Фізико-хімічні показники світло-сірих ґрунтів близькі до дерново-підзолистих, що свідчить про інтенсивний розвиток у них підзолистого процесу. Властивості ґрунтів є мало сприятливими для розвитку сільськогосподарських культур, тому що поверхня такого ґрунту після дощу ущільнюється, замулюється, на ній утворюється кірка, що негативно впливає на проростання рослин та їх розвиток.

Сірі опідзолені ґрунти сформувалися під зрідженими лісами і у порівнянні з

ясно- сірими ґрунтами прояв підзолистого процесу послаблений, тому в його профілі відсутній чистий горизонт Е. Вони мають кращий поживний режим, але вміст як загальних, так і рухомих форм азоту й калію невеликі. Це пов'язано як з незначною кількістю гумусу, так і з кислою реакцією, яка пригнічує процеси нітрифікації й азотфіксації.

Ясно-сірі та сірі опідзолені ґрунти слабогумусовані. У верхньому горизонті вони містять всього 1,2-1,7% гумусу. Реакція ґрунтового розчину переважно нейтральна (pH 6-7), ступінь насичення основами коливається від 39 до 95%. Поживними речовинами вони забезпечені погано, за винятком рухомого фосфору. Для підвищення родючості ясно-сірих та сірих опідзолених ґрунтів потрібно вносити органічні та мінеральні добрива, проводити вапнування, висівати бобові культури, поглиблювати орний шар. Такий тип земель є добре придатний для вирощування злакових та овочевих культур.

Темно-сірі опідзолені ґрунти сформувалися переважно в умовах зріджених освітлених лісів з добре розвиненим трав'янистим покривом. Ознаки опідзолення виражені слабко, а процеси акумуляції гумусу посилюються, тому вони мають добре гумусовану верхню частину профілю і безгумусну нижню частину. Вони мають більш сприятливі агрофізичні властивості, істотно зростає вологоємкість та вміст елементів живлення. Мають високу природну родючість.

Фізико-хімічні властивості темно-сірих ґрунтів значно кращі, ніж у попередніх підтипів. Реакція ґрунтового розчину нейтральна (pH коливається від 6,1 до 7), ступінь насичення основами досягає 75-90%. Вони досить добре забезпечені доступними для рослин формами поживних речовин (азоту 4,3-10,2, фосфору 2,8-14,6, калію 4-15 мг-екв на 100 г ґрунту).

Чорноземи опідзолені залягають на добре дренованих вододілах між темно-сірими ґрунтами і чорноземами типовими. У профілі помітні ознаки як чорноземів, так і опідзолених ґрунтів (переміщення колоїдів). Чорноземи можуть зазнавати площинного змиву, тому вони потребують протиерозійних заходів.

З точки зору цінності для с/г виробництва - належать до найбільш родючих ґрунтів громади і придатні до вирощування основних зернових, технічних та овочевих культур, але потребують внесення повних доз органічних та мінеральних, особливо фосфорних, добрив.

За механічним складом найбільше поширений тип ґрунту - легкий, середній та важкий суглинок. Такі ґрунти інтенсивно використовуються в сільськогосподарському виробництві, тому здебільшого розорані.

Таблиця 2.6

Структура земельних угідь Бокіймівської сільської територіальної громади станом на 01.01.2024 р.

Основні види земельних угідь	Площа земель станом 01.01.2024 р.	
	всього, кв. км	% до загальної площі
Загальна площа громади, в т.ч.:	**193,34**	**100,0**
Землі сільськогосподарського призначення	148,63	76,9
Землі лісогосподарського призначення	28,71	14,9
Землі житлової та громадської забудови	3,65	1,9
Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	0,17	0,1
Землі водного фонду	5,40	2,8
Інші	6,78	3,5

Стан біорізноманіття. У статті 2 Конвенції про біологічне різноманіття (1992) термін біорізноманіття визначається як розмаїття живих організмів з усіх джерел, зокрема наземних, водних екосистем та екологічних комплексів, складовими яких вони є. Це поняття охоплює розмаїття в межах виду, між видами і розмаїттям екосистем. Біологічне різноманіття є національним багатством України, яке забезпечує екосистемні та біосферні функції живих організмів, їх угруповань та формує середовище життєдіяльності людини. На жаль, сьогодні біологічне різноманіття втрачається під час забудов, розорювання землі, меліорації, спорудження водосховищ, створення мереж транспортної інфраструктури та здійснення інших видів господарської діяльності. Головні загрози біорізноманіттю пов’язані сьогодні з діяльністю людини. Вони полягають у знищенні природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин, їх фрагментації та деградації (включаючи забруднення), у глобальній зміні клімату, екологічно незбалансованій експлуатації видів людиною, поширенні чужорідних видів, розповсюдженні хвороб та ін.

Загрози біорізноманіттю та функціонуванню природоохоронних територій полягають у наступному:

- денатуралізація природних ландшафтів, з якою пов’язане збіднення генофонду й зниження гомеостазу природних екосистем. При такій екологічній ситуації існує небезпека зниження еволюційного потенціалу глобальної біоти. Тому перед природно-заповідним фондом стоїть завдання не лише збереження біологічного, екосистемного і ландшафтного різноманіття, а й підтримання спонтанного біогенезу у природі;

- розвиток мережі природно-заповідного фонду вимагає посилення уваги до комплексних екологічних досліджень її об’єктів. Вирішення проблем комплексного обґрунтування проєктів відновлення та охорони типових, еталонних або унікальних ландшафтів, які мають наукову, екологічну, історичну або естетичну цінність, вдосконалення режиму використання природоохоронних територій як соціально-культурних об’єктів, оптимізації мережі природно заповідного фонду та залучення до нього нових територій є першочерговими питаннями сьогодні. Для охорони природно-ресурсного потенціалу території і підвищення ефективності його використання важливе значення мають питання вирішення проблем вибору оптимальної стратегії і тактики при проєктуванні організаційної еколого-орієнтованої та екологічно виправданої системи управління. При цьому важливо звернути увагу на еколого-економічні заходи збереження й відновлення видового біорізноманіття ландшафтів;

- відсутність необхідних державних інвестицій у розвиток національних природних територій стримує розвиток рекреаційної галузі, яка може стати вагомою складовою для екологічно збалансованого і сталого розвитку, створення нових робочих місць з перспективою виходу на рівень самозабезпечення й самофінансування найбільших об’єктів природно-заповідного фонду області, відсутність належного і своєчасного фінансування розробки проєктів винесення в натуру меж об’єктів природно-заповідного фонду для переведення до відповідної категорії земель природоохоронного призначення, встановлення меж в натурі;

- подальший наростаючий антропогенний вплив, пов'язаний з виробничою, агропромисловою, транспортною та іншими сферами діяльності людини, що призводить до деградації природно- ландшафтних комплексів, скорочення популяцій окремих видів та стійкості екологічних систем;

- регіональні прояви кліматичних змін (зростання середніх та максимальних температур, ріст випаровування та випарності з діяльних поверхонь, збільшення числа випадків стихійних небезпечних метеорологічних явищ, серед яких грози, шквали, смерчі, градобій, пилові бурі та інші явища) та їх прямий чи опосередкований вплив на природні комплекси;

- значним забрудненням водних об'єктів внаслідок невпорядкованого відведення стічних вод від населених пунктів, господарських об'єктів і сільськогосподарських угідь;

- відсутність автоматизованої, постійно діючої мережі моніторингу водних об'єктів.

Пожежі. Пожежну безпеку на території громади забезпечує Дубенський районний сектор ГУ ДСНС України у Рівненській області. В Бокіймівській громаді діє Програма охорони навколишнього природного середовища Бокіймівської територіальної громади на 2023-2025 роки.

Поводження з побутовими відходами. Послуги із збирання, вивезення та утилізації твердих побутових відходів у громаді не надаються. Мешканці самостійно здійснюють вивезення сміття. На даний час в громаді паспортизовано 5 місць видалення відходів, це - сміттєзвалища у Війницькому, Вовницькому, Хорупанському, Смордвівському старостинських округах та в с.Бокійма. Разом з тим, в громаді спостерігаються стихійні сміттєзвалища, але реєстр таких осередків не ведеться.

Динаміка чисельності населення. Чисельність населення Бокіймівської сільської територіальної громади в динаміці за 2021-2023 роки наведено в Таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Чисельність населення Бокіймівської сільської територіальної громади в розрізі населених пунктів в динаміці за 2021-2023 роки

№ п/п	Населені пункти громади	Станом на			Зміна (+-) 2023 р. до 2021 р.
		01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	
1	Бокійма	1440	1322	1299	-9,8
2	Козирщина	101	97	95	-5,9
3	Війниця	526	513	501	-4,8
4	Баболоки	141	142	140	-0,7
5	Вовничі	498	490	493	-1,0
6	Красне	232	228	225	-3,0
7	Рудливе	108	105	104	-3,7
8	Смордва	965	957	947	-1,9
9	Клин	85	81	82	-3,5
10	Хорупань	668	643	644	-3,6
11	Пекалів	188	179	179	-4,8
12	Аршичин	150	156	155	+1,0

13	Мятин	165	164	161	-2,4
14	Головчиці	118	118	118	-
Всього		**5385**	**5195**	**5143**	**-4,5**

В громаді спостерігається щорічне зменшення кількості населення по всіх населених пунктах, окрім с.Арчишин (збільшення становить лише 5 осіб порівняно з початком 2021 року) та с.Головчиці (впродовж 3 років кількість населення не змінювалась). Таким чином, загальне зменшення на початок 2023 року порівняно із початком 2021 року становило -4,5% (на 242 особи менше) в цілому по громаді. Станом на 01.12.2023 року тенденції до зменшення збереглись, і кількість осіб, яка проживала на території громади склала вже 5035 осіб, що на 6,5% менше, ніж на початок 2021 року. Тобто, щорічне зменшення чисельності населення по громаді становило в середньому від 1% до 3,5%.

Розподіл населення громади за віковими групами та за статтю наведено в Таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Чисельність населення Бокіймівської сільської ради
за віковими групами і за статтю, осіб

Назва старостинського округу	Всього, осіб	В т.ч. чоловіки					жінки				
		разом	0-17	18 - 35	36-60	60+	разом	0-17	18 - 35	36-60	60+
с.Бокійма с.Козирщина	**1371**	**641**	155	150	226	110	**730**	139	157	238	196
Смордвівський старостинський округ	**1011**	**551**	147	145	167	92	**460**	69	79	174	138
Війницький старостинський округ	**631**	**299**	81	59	114	45	**332**	61	62	115	94
Вовницький старостинський округ	**792**	**429**	82	130	133	84	**363**	91	84	126	62
Хорупанський старостинський округ	**1230**	**614**	123	152	222	117	**616**	100	136	218	162
Всього	**5035**	**2534**	588	636	862	448	**2501**	460	518	871	652

Як свідчать дані Таблиці 2.7, на території громади у статевій структурі населення відсоток чоловіків незначно переважає відсоток жінок і становить 50,3%, частка населення віку 18-60 років знаходиться на рівні 57,3%. Інформацію про природний приріст в громаді наведено в Таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Інформація про природний та міграційний приріст
в Бокіймівській сільській територіальній громаді в динаміці за 2021-2023 роки

Показники	2021	2022	2023
Народжені	45	27	30
Померлі	94	67	89
Природний приріст	**-49**	**-40**	**-59**
Прибулі	56	14	42
Вибулі	95	26	84
Сальдо міграції	**-39**	**-12**	**-42**
Загальне збільшення (зменшення)	**-88**	**-52**	**-101**

Основними причинами, які зумовлюють зменшення кількості населення є в основному, природне зменшення, але також в 2021 та в 2023 роках спостерігалась значна кількість осіб, які вибули з території громади. З початком повномасштабного вторгнення до громади прибували внутрішньо переміщені особи. З 2022 року щодо отримання статусу ВПО було зареєстровано 185 осіб, що становить тільки 2,6% від загальної кількості зареєстрованих ВПО у Дубенському районі. В цілому, в Дубенському районі на обліку перебували 7 131 особа ВПО, в тому числі чоловіків - 2 913 осіб, жінок- 4 218 осіб, до 18 років - 2 095 осіб, працездатного віку - 3 242 особи, потребують працевлаштування- 176 осіб, кількість осіб з інвалідністю -273 особи[4].

Охорона здоров'я. Медичну допомогу населенню на первинному рівні надає КНП «Млинівський районний центр первинної медико-санітарної допомоги», до структури якого входять 1 амбулаторія загальної практики сімейної медицини с.Бокійма, 4 фельдшерських пунктів та 2 медичних пункти тимчасового базування в с.Арчишин та с.Мятин. В цілому, станом на 01.11.2024 укладено 4351 декларацій із жителями сіл громади. На вторинному рівні спеціалізовану медичну допомогу надає Млинівська центральна районна лікарня.

Аналіз територіальної концентрації об'єктів побутового обслуговування показує, що сільські населені пункти не охоплені аптечним обслуговуванням. Аптеки та аптечні пункти сконцентровані в селищі Млинів. Це формує бар'єри для мешканців сільських територій громади, обмежує їх в доступі до якісних послуг, може провокувати додаткові негативні наслідки для здоров'я мешканців сільських

[4] Джерело: https://apr-rivne.hub.arcgis.com/

територій громади.

Матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я громади знаходиться в задовільному стані, однак існує потреба оновлення та ремонту приміщень, реконструкції систем опалення, встановлення пандусів та інше. Є питання пов'язані із потребою переобладнання та дооснащення приміщень у зв'язку з можливостями підписанням з НСЗУ нових видів послуг.

У випадку, якщо Стратегію розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року не буде затверджено, рівень ризику погіршення екологічної ситуації у громаді та негативного впливу на здоров'я мешканців громади може зрости. Також варто зазначити, що неприйняття Стратегії спричинить до не вирішення низки проблем, які б дозволили знизити ймовірність настання цих ризиків, в тому числі: екологічна культура мешканців громади залишиться на низькому рівні; забруднення ґрунтів та довкілля буде продовжуватись через недосконалу систему управління відходами на місцевому рівні, несанкціоновані сміттєзвалища та прояв інших факторів взаємодії господарюючих суб'єктів та мешканців громади в сфері поводження з відходами; не буде забезпечено покращення якості та диверсифікації послуг охорони здоров'я; зберігатиметься значна амортизація об'єктів житлово-комунальної інфраструктури громади, особливо в частині енергоефективності. Такі об'єкти і надалі не будуть модернізовані.

III. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Стратегією та Планом реалізації Бокіймівської сільської територіальної громади передбачено поєднання зусиль для стимулювання її економічного зростання, з одночасним пом'якшенням несприятливого впливу на навколишнє природне середовище.

Виходячи з визначених у Стратегії стратегічних та оперативних цілей і завдань в таблиці 3.1, наведено можливий їх вплив на стан навколишнього середовища на територіях, які ймовірно відчують такий вплив, у розрізі окремих компонентів довкілля: людина і здоров'я, кліматичні фактори, біорізноманіття і природно-заповідний фонд, грунти, поверхневі та підземні води, атмосферне повітря, образ ландшафту, шум, культурна і природна спадщина.

Таблиця 3.1

Вплив цілей Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року на компоненти навколишнього природного середовища

Стратегічні та оперативні цілі	Компоненти довкілля, що зазнають впливу								
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття	Грунт	Поверхневі і підземні води	Повітря	Образ ландшафту	Шум	Культурна і природна спадщина	Кліматичні фактори
Стратегічна ціль 1. Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців									
Оперативна ціль 1.1. Підвищення рівня комфортності пересування мешканців між населеними пунктами та безпеки в громаді	+	0	-	0	-	0	-	0	-
Оперативна ціль 1.2. Створення умов для підвищення якості освітніх, медичних, соціальних послуг в громаді	+	0	0	0	0	0	0	0	+
Оперативна ціль 1.3. Підвищення рівня згуртованості мешканців громади та співпраці «влада-громада»	+	0	0	0	0	0	0	0	0
Стратегічна ціль 2. Зміцнення економічного потенціалу громади									
Оперативна ціль 2.1. Створення сприятливого навчально-податкового клімату для розвитку малого та середнього бізнесу в громаді	+	0	0	0	0	0	0	0	0
Оперативна ціль 2.2. Зміцнення інституційної спроможності громади щодо сприяння розвитку бізнесу	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Стратегічна ціль 3. Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього середовища ставлення в громаді									
Оперативна ціль 3.1. Створення умов для підвищення якості культурних послуг в громаді	+	0	0	0	0	0	0	+	0

Оперативна ціль 3.2. Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Оперативна ціль 3.3. Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Оцінка представлена у трьох категоріях: (-) – негативний вплив, (0) – нейтральний вплив, (+) – позитивний вплив

Найсуттєвіший вплив на повітряне середовище, кліматичні умови та ґрунти має вплив через викиди від автотранспорту.

Для підтримання належного стану повітряного басейну необхідне чітке дотримання вимог природоохоронного законодавства. Компенсаційними заходами є створення територій зелених насаджень та рекреаційних зон. Автомобільний транспорт, який проїжджає громадою, окрім викидів забруднюючих речовин в атмосферу, спричиняє також акустичне забруднення, яке є одним з чинників розвитку серцево-судинних захворювань.

Особливо вражені шумовим забрудненням населені пункти, через які проходять автомобільні шляхи, або які межують з ними, і на цих ділянках житлова забудова незахищена шумоізолюючими засобами – зеленими насадженнями чи шумозахисними екранами. Зовнішні і внутрішні транспортні зв'язки громади здійснюються автомобільним транспортом. За 27 км від с.Бокійма проходить автомагістраль Київ-Чоп. Стратегією розвитку передбачено діяльність щодо облаштування рекреаційнх зон та відпочинкової інфраструктури, які позитивно впливатимуть на стан навколишнього середовища.

В разі прийняття Стратегії характеристики стану довкілля, умови життєдіяльності населення та стану його здоров’я у короткостроковому періоді не зміняться, але в середньо- і довгостроковій перспективі після реалізації заходів Стратегії, які передбачені в тому числі Оперативними цілями 3.2. «Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади» та відповідно, 3.3. «Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії» та ін. очікується покращення умов життєдіяльності та стану здоров’я мешканців громади.

Таким чином, впровадження Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року не супроводжуватиметься негативним впливом на навколишнє природне середовище, а реалізація відповідних оперативних цілей Стратегії має сприяти позитивному впливу на навколишнє середовище у громаді.

IV. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються стратегії, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Екологічні проблеми Бокіймівської сільської територіальної громади розглянуто в розрізі компонентів довкілля на яких вони проявляються, а саме: **атмосферне повітря, вода, ґрунт, біорізноманіття, кліматичні фактори та ландшафт**.

Забруднення атмосферного повітря в громаді, передусім, пов'язано із проходженням через громаду автомобільних шляхів та інтенсивністю руху транспорту, зокрема, через с.Бокійма. Також потребує уваги діяльність на території громади ПП «Деметра», що займається вирощуванням свиней, і впливає на стан повітря та ґрунтів.

Серед певних причин погіршення стану води на території громади: зберігання ТПВ на непристосованих ділянках, скиди неочищених стоків домогосподарствами, неефективні водопроникні дворові каналізаційні системи тощо. Ці чинники мають вплив не лише на поверхневі води, адже забруднення поступово просочується через земельні товщу до підземних вод, що в довготерміновій перспективі може суттєво впливати на їх якість.

Забруднення ґрунтів на території громади також зумовлене викидами в атмосферне повітря пилу з доріг та прилеглих сільгоспугідь, які, в підсумку, осідають на поверхню ґрунту. Вплив на екологічний стан громади має наявність на її території сільськогосподарських підприємств та використання гербіцидів, інших засобів обробітку грунту. Також, ґрунтовий покрив зазнає впливу вихлопних газів автотранспорту, важкі метали що в них містяться осідають в ґрунтах вздовж транспортних шляхів. Території, які знаходяться у безпосередній близькості до автомобільних шляхів містять підвищений вміст важких металів, продуктів горіння пального, такі як оксиди азоту, сірки, сажа. Розповсюдження важких металів вздовж автомобільних та залізничних шляхів може сягати відстані до 1 км.

Біорізноманіття громади може зазнавати негативного впливу через діяльність

людини, яка пов'язана, або є наслідком: забруднення природного середовища; денатуралізації природних ландшафтів; монокультурних способів ведення сільського господарства.

Головними чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин, що занесені до «Червоної книги», є зривання їх місцевим жителями та антропогенний вплив на територію їх поширення через викошування, випал трави, проведення сільськогосподарських робіт, пожежі, самовільні рубки деревини.

Наслідки війни та військових дій спричиняють додатковий антропогенний тиск та відповідно, забруднення від обстрілів, проведення оборонних заходів.

Прояви кліматичних змін, які спостерігаються, в цілому на планеті на місцевому рівні мають прояви через зростання середніх та максимальних температур, ріст випаровування та випарності з діяльних поверхонь, збільшення числа випадків стихійних небезпечних метеорологічних явищ, серед яких грози, шквали, смерчі, градобій, пилові бурі та ін.

Щодо впливу факторів на здоров'я мешканців громади – мають місце недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я (рівень оснащення сучасним обладнанням, незадовільний стан будівель), низька якість роботи з населенням у сфері профілактики захворювань та ведення здорового способу життя. Через забруднення поверхневих вод внаслідок неналежного поводження із стічними водами в населення можуть виникнути хвороби кишково-шлункового тракту, нирок, а через забруднення атмосферного повітря внаслідок впливу стаціонарних чи рухомих джерел забруднення - загострюватись хвороби дихальних шляхів, виникати алергії, сльозотеча, різь в очах, сухий кашель, нудота, головний біль, задишка, загальна слабкість та ін., забруднення грунтів та збільшення їх хімічного навантаження через споживання неякісних продуктів харчування може провокувати у населення хвороби нирок, кишково-шлункового тракту.

V. Зобов'язання у сфері охорони довкілля (у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення), встановлені на міжнародному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Даний розділ оснований на аналізі цілей загальнодержавних документів, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні, і визначають обсяг та потребу їх врахування при розробці Стратегії та Плану заходів Бокіймівської

сільської територіальної громади.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати низку зобов'язань:

– пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

– виконання низки заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

– проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;

– узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;

– використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкта для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;

– забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

– надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;

– оцінка ступеню антропогенної зміни територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію.

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища. Комплексні заходи з охорони довкілля ґрунтуються на пропозиціях схем і проєктів районного проєктування та відповідних розділів прогнозів економічного та соціального розвитку підприємств, схем генеральних планів території. Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища передбачають:

– дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів;

– виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико- культурних зон з відповідним режимом їх охорони;

– збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;

– встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод тощо.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях та пов'язані з дотриманням низки нормативних документів, зокрема:

- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;
- Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019;
- Обласною програмою охорони навколишнього природного середовища на 2022 – 2026 роки, затвердженої розпорядженням голови облдержадміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 27 червня 2022 року № 165;
- Комплексної програми енергоефективності Рівненської області на 2018 - 2025 роки, затвердженої розпорядженням голови облдержадміністрації від 13.06.2018 року №166 (зі змінами).

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015).
- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 р. № 2354-VIII.

Охорона та покращення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом заходів, в основу яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 року № 2354-VIII регламентовано процедурні аспекти стратегічної екологічної оцінки. Так, СЕО – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу СЕО, складання звіту про СЕО, проведення громадського

обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Засади екологічної політики України регламентовані Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 року № 2697-VIII. Основні засади державної екологічної політики:

1) впровадження інструментів сталого (тобто виваженого) споживання природних ресурсів та виробництва;

2) вдосконалення системи кадастрів природних ресурсів, державної статистичної звітності з використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища;

3) створення екологічно та економічно обґрунтованої системи платежів за спеціальне використання природних ресурсів, у тому числі природних ресурсів з асиміляційним потенціалом;

4) зменшення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття, зокрема шляхом вдосконалення принципів формування екологічної мережі, її розширення та невиснажливого використання, а також збереження унікальних природних ландшафтів;

5) збереження і відновлення чисельності видів природної флори та фауни, в тому числі мігруючих видів тварин, середовищ їх існування, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного та рослинного світу і типових природних рослинних угрупувань, що підлягають охороні;

6) зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припинення руйнування навколишнього природного середовища у межах міст (зокрема, недопущення необґрунтованого знищення зелених насаджень у межах міст під час виконання будівельних чи інших робіт, незаконного відведення земельних ділянок, зайнятих зеленими насадженнями, під будівництво);

7) забезпечення збереження, відновлення та збалансованого використання рослинного світу України;

8) забезпечення сталого управління водними ресурсами за басейновим принципом;

9) забезпечення сталого використання та охорони земель, покращення стану вражених екосистем та сприяння досягненню нейтрального рівня деградації земель, підвищення рівня обізнаності населення, землевласників і землекористувачів щодо проблем деградації земель;

10) стимулювання впровадження систем екологічного управління на

підприємствах одночасно з поліпшенням екологічних характеристик продукції, у тому числі на основі міжнародних систем сертифікації та маркування;

11) впровадження технологій електронного урядування в екологічній сфері.

У вищевказаному законі СЕО визначено одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики, який дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Стратегію екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, затверджену Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 року №1363-р, розроблено з метою підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні. Реалізація Стратегії скерована на виконання Україною міжнародних зобов’язань в рамках Паризької кліматичної угоди щодо скорочення викидів парникових газів та адаптації до наслідків глобальної зміни клімату. При розробці СЕО важливим є також обгрунтування відповідно до Методичних рекомендацій щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки, затвердженими наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382.

Основними екологічними загрозами для України є значний рівень забруднення атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів, недосконала система державного нагляду (контролю) та моніторингу навколишнього природного середовища. Також склалася критична ситуація з утворенням, накопиченням, зберіганням, переробленням, утилізацією та захороненням відходів.

Відповідно до Стратегії екологічної безпеки найбільш вразливими до наслідків зміни клімату в Україні є такі сфери як: біорізноманіття, водні ресурси, енергетика, громадське здоров’я, лісове господарство, прибережні території, рибне господарство, сільське господарство, ґрунти тощо. І саме на них буде скерована основна діяльність Уряду в межах реалізації документу.

Реалізація Стратегії досягнення цілей державної політики щодо екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату здійснюватиметься в два етапи. В результаті її впровадження очікується: зменшення рівня промислового забруднення, створення ефективної системи хімічної безпеки, забезпечення раціонального

використання природних ресурсів; досягнення «доброго» екологічного стану вод, забезпечення сталого лісоуправління та підвищення адаптивної здатності лісових екосистем, створення правових та економічних підстав запровадження ієрархії поводження з відходами, підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно- заповідного фонду в Україні, посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату, стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях тощо. Впровадження стратегії відбуватиметься відповідно до розробленого і затвердженого Операційного плану реалізації Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, в якому регламентовані заходи на найближчі три роки.

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (від 06.06.95 №213/95-ВР) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів. Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 року №1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування. Відповідно до внесених змін до ст. 49 Водного кодексу України дозвіл на спеціальне водокористування видається територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Інформація про видані дозволи на спеціальне водокористування суб'єктам господарювання розміщується на сайті Державного агентства водних ресурсів[5].

Основними нормативно-правовими актами у сфері екології та користування

[5] Джерело: https://data.gov.ua/dataset/water-use-permits

водними ресурсами є:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування» (від 13.03.2002 р. №321, зі змінами та доповненнями).
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та перелік забруднюючих речовин, скидання яких у водні об'єкти нормується» (від 11.09.1996 р. № 1100, зі змінами та доповненнями).
- Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (затверджені наказом МОЗ № 400 від 12.05.2010 р.).
- Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами» (від 15.12.1994 р. №116).
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» (від 18.12.1998 р. № 2024, зі змінами та доповненнями).

Правове та інституційне регулювання та основні екологічні вимоги у сфері охорони атмосферного повітря регламентуються Законом України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 р. № 2707-XII. Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про управління відходами» від 20.06.2022 р. № 2320-IX та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища шляхом раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та урбанізованих територій.

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм у процесі інвестиційної діяльності. Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. №1560-XII встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України.

В разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також, відповідно до ст. 8 інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля його діяльності у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 р. № 2059-VIII.

Відповідно до нормативно-правової бази України, Стратегія відповідає низці зобов'язань:

– пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
– проведення природоохоронних заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
– проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
– підвищення комфортності сформованої забудови за рахунок її реконструкції, відновлення і модернізації;
– вжиття заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
– впровадження роздільного збору сміття;
– вивезення твердих побутових відходів на відповідні полігони;
– забезпечення загальної доступності Стратегії та самого звіту СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом здійснення публікації у друкованих засобах масової інформації та розміщення на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування.

Таким чином, на основі проведеного аналізу вищевказаних документів, Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та План заходів на період до 2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року відповідають встановленим на національному та регіональному рівнях цілям екологічної політики, враховують більшість з них і передбачають заходи, спрямовані на їх досягнення.

VI. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, коротко-, середньо- та довгострокових (3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Відповідно до Методичних рекомендацій зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори і фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, безпеки життєдіяльності населення та взаємодії цих факторів.

Роз'яснення окремих наслідків для довкілля за типами:

Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – це нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Синергічні наслідки – це сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

На території Бокіймівської сільської територіальної громади за умови дотримання та виконання захисних і охоронних заходів, що відповідають чинним нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря, воду та ґрунти забруднюючих речовин, не очікується.

Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації Стратегії та Плану заходів не очікується, оскільки серед обсягу втручань відсутні причини, які спричиняють до їх зміни, і навпаки – стратегічні цілі направлені на покращення екологічної ситуації. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, також відсутні. Відтак настання синергічних наслідків також не очікується. Робоча група з СЕО здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії та Плану заходів на складові довкілля відповідно до контрольного переліку питань, наведеного в Таблиці 6.1.

Таблиця 6.1

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	**Негативний вплив**			**Пом'якшення існуючої ситуації**
	так	**ймовірно**	**ні**	
Атмосферне повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	+
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		+
3. Погіршення якості атмосферного повітря?			+	
4. Появу джерел неприємних запахів?		+		
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	+
8. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	
9. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	
11. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
12. Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14. Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
15. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
16. Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	+
Відходи				
17. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			+	+
18. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених відходів IV класу небезпеки?			+	

19. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
20. Спорудження екологонебезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
21. Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси				
22. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		+		
23. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	+
24. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
25. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
26. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	
27. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			+	
Клімат				
28. Збільшення обсягу викидів парникових газів?			+	+
Біорізноманіття				
29. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
30. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
31. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?		+		
32. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?		+		
Рекреаційні зони та культурна спадщина				
33. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?		+		
34. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?		+		
35. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	
Населення та інфраструктура				
36. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	

37. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	
38. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?		+		
39. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	
40. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?		+		
41. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	+
Екологічне управління та моніторинг				
42. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
43. Погіршення екологічного моніторингу?			+	
44. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
45. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше				
46. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		+		+
47. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			+	
48. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
49. Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
50. Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
51. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності здатні викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Враховуючи стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади, а також результати аналізу Таблиці 6.1, можна зробити наступні висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів.

Атмосферне повітря. Стратегія містить оперативну ціль 3.2. Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади та, що передбачає в тому числі опосередкований вплив на вжиття заходів, які сприятимуть покращенню

стану атмосферного повітря. Крім того, важливим елементом що закладається Стратегією є зміна ціннісних орієнтирів мешканців громади через дбайливе ставлення до довкілля та підвищення рівня екологічної культури населення через діяльність в рамках оперативної цілі 3.3. Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії.

Водні ресурси. Стратегічною ціллю 1 «Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців» передбачено впровадження проектів щодо облаштування публічних просторів, а Стратегічною ціллю 3. Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього середовища ставлення в громаді заплановано організацію відкритих сучасних публічних просторів, облаштування паркових зон та скверів, місць для відпочинку біля річки (завдання 3.2. «Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади»), а завдання 3.3. «Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії» передбачає реалізацію проектів з організації навчань та екологічних конкурсів для мешканців (зменшення використання поліетиленових пакетів, компостування органічних відходів замість спалювання сміття та ін.), започаткування діяльності молодіжних зелених патрулів, проведення в громаді екологічних акцій з висадки дерев, толок, прибирання територій біля річки, ліквідації стихійних сміттєзвалищ.

Таким чином, впровадження Стратегії та Плану заходів не має призвести до погіршення стану водних ресурсів. В сукупності, передбачені втручання сприятимуть підтриманню сприятливого санітарно-екологічного стану водойм на території громади.

Земельні ресурси. Очікується, що запровадження Стратегії позитивно відобразиться на стані земельних ресурсів громади. Серед цілей Стратегії які корелюють з покращенням стану управління земельними ресурсами, впливають на їх якість є зокрема Оперативна ціль 2.2. «Зміцнення інституційної спроможності громади щодо сприяння розвитку бізнесу», що передбачає підготовку планів просторового розвитку, генеральних планів населених пунктів громади, розробка яких врегулює бізнесову діяльність з метою запобігання негативному впливу на навколишнє середовище, в тому числі щодо нанесення шкоди земельним ресурсам.

Формування ціннісних орієнтирів мешканців громади буде досягатись через Оперативну ціль 3.3. «Формування у мешканців та гостей громади дружнього до

навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії», що опосередковано, також позитивно впливатиме на якість грунтів.

Виникнення небезпечних інженерно-геологічних процесів і явищ та інших чинників, які негативно впливають на стан ґрунтів – не прогнозується. Оцінка фактичного впливу здійснюватиметься на підставі та з врахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності. Таким чином, впровадження Стратегії та Плану заходів не має призвести до погіршення стану і якості земельних ресурсів. В той же час, частина передбаченої діяльності сприятиме їх дбайливому використанню.

Відходи. Завданням 1.1.3. передбачено закласти основи для постійного надання населенню житлово-комунальних послуг, зокрема щодо: забезпечення систематизованого вивозу сміття, що акумулюється домогосподарствами; запровадження роздільного збирання сміття (пластикові пляшки, металеві відходи, макулатура, батарейки). Додатково, опосередкований вплив на управління відходами передбачений в рамках оперативної цілі 3.3. Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії, що також сприятиме позитивному впливу на якість грунтів.

Стратегія та План реалізації не передбачають втручань які направлені на збільшення обсягів відходів, натомість закладені активності прямо направлені на вирішення частини проблем громади, що пов’язані з управлінням відходами.

Кліматичні умови. Стратегія та План заходів не передбачають започаткування активностей, які призведуть до збільшення обсягів викидів парникових газів, що можуть сприяти глобальному потеплінню, тому реалізація Стратегії та Плану заходів не має призвести до негативного впливу на клімат. Завданням 3.3.1. Стратегії передбачено розробити систему надання супутніх освітніх, екологічних, промоційних послуг щодо використання альтернативних джерел енергії, в тому числі сонячної, вітрової, геотермальної та біогазу, в тому числі шляхом впровадження в громаді проектів у сфері відновлювальної енергетики, в тому числі з використанням сонячної, вітрової, геотермальної та біогазу та організації на основі діяльності ПП «Деметра Біоенергія» супутніх можливостей (семінарів, конференцій, навчальних візитів) щодо використання альтернативних відновлювальних джерел енергії.

Біорізноманіття. У Стратегії та Плані заходів не передбачається реалізація завдань, які можуть спричинити до негативного впливу на біорізноманіття, рекреаційні зони. Передбачається, що розробка плану просторового розвитку та

містобудівної документації (за Стратегічною ціллю 2 «Зміцнення економічного потенціалу громади» передбачено впровадження проекту «Підготовка планів просторового розвитку, генеральних планів населених пунктів громади»), що дозволить ефективніше забезпечувати використання наявних природних ресурсів із забезпеченням відповідального ставлення до навколишнього середовища.

Рекреаційні зони та культурна спадщина.

Стратегічна ціль 3 досягатиметься через реалізацію таких оперативних цілей: 3.1. Створення умов для підвищення якості культурних послуг в громаді; 3.2. Створення умов для підвищення спортивно-рекреаційних можливостей громади; 3.3. Формування у мешканців та гостей громади дружнього до навколишнього середовища ставлення та використання альтернативних джерел енергії. Вказана діяльність передбачає: проведення ремонту та зміцнення матеріально-технічного оснащення закладів культури в громаді, створення Арт-простору як центру дозвілля, ідейного, творчого розвитку для молоді на базі Будинку культури в с.Війниця, організацію мобільних виїзних заходів в населених пунктах громади, а також організація відкритих сучасних публічних просторів, облаштування паркових зон та скверів, місць для відпочинку біля річки. Також заплановано здійснення капітального ремонту/реконструкції та облаштування Центру реабілітації та рекреації в с.Арчишин, розробку туристичних маршрутів, навчання місцевих екскурсоводів, стимулювання розвитку крафтового бізнесу та виготовлення на території громади сувенірної продукції, облаштування місць для проживання гостей громади та приміщень для проведення семінарів, конференцій, воркшопів, організацію навчань та екологічних конкурсів для мешканців (зменшення використання поліетиленових пакетів, компостування органічних відходів замість спалювання сміття та ін.), започаткування діяльності молодіжних зелених патрулів, проведення в громаді екологічних акцій з висадки дерев, толок, прибирання територій біля річки, ліквідації стихійних сміттєзвалищ.

У процесі реалізації Стратегії не передбачається негативного впливу на наявні об’єкти культурної спадщини та рекреаційні зони.

Населення та інфраструктура. Стратегічна ціль 1 «Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців» охоплює Оперативні цілі 1.1. Підвищення рівня комфортності пересування мешканців між населеними пунктами та безпеки в громаді, 1.2. Створення умов для підвищення якості освітніх, медичних, соціальних послуг в громаді, 1.3. Підвищення рівня згуртованості мешканців громади та співпраці «влада-громада». Досягнення цих цілей відбуватиметься шляхом впровадження проектів, в тому числі: покращення стану доріг місцевого

значення (комунальної власності громади), капітальні і поточні ремонти вулиць та тротуарів, будівництво тротуарів для пішоходів (особливо, в небезпечних зонах при переході мосту через річку) в населених пунктах громади, модернізацію мережі вуличного освітлення населених пунктів громади, облаштування велосипедних стоянок у найбільш затребуваних місцях, а також забезпечення систематизованого вивозу сміття, що акумулюється домогосподарствами, запровадження роздільного збирання сміття (пластикові пляшки, металеві відходи, макулатура, батарейки), зміцнення матеріально-технічної складової закладів охорони здоров'я, розробку та впровадження системи заохочення медичних працівників до роботи в громаді, організацію мобільного надання медичних послуг населенню, що в цілому сприятиме підвищенню стану здоров'я населення, зменшення рівня захворюваності та пропагування здорового способу життя.

Важливо зазначити: процес розробки Стратегії та Плану заходів відбувався публічно та прозоро. Через офіційний веб-сайт та офіційну сторінку громади було повідомлено про початок роботи над проєктом Стратегії та Плану заходів, визначено строки і форми подання пропозицій до них від зацікавлених сторін, проведено відкриті розширені засідання Робочої групи, оприлюднено на офіційному веб-сайті сільської ради проєкти Стратегії та Плану заходів, організовано їх громадське обговорення. Зважаючи на зазначене, у громаді відсутні підстави для виникнення соціальних конфліктів унаслідок реалізації Стратегії та Плану заходів. Стратегія та План заходів є документами, що враховують спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади, та зорієнтовані на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя усіх її мешканців.

Екологічне управління, моніторинг та інше. Стратегія не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки. Можливість того, що реалізація Стратегії та Плану заходів призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний вплив на довкілля, є незначною.

Підсумовуючи, впровадження Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів до 2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року не супроводжуватиметься появою нових негативних наслідків для довкілля, а реалізація оперативних цілей Стратегії та Плану заходів в цілому сприятиме покращенню екологічної ситуації у громаді.

VII. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання стратегії.

Реалізація Стратегії та Плану заходів передбачає виконання заходів та проектів, пов'язаних з енергозбереженням та раціональним використанням природних ресурсів. На основі пропозицій, сформованих членами Робочої групи з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів, для зменшення можливих негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів пропонується реалізація заходів в розрізі компонентів довкілля. Зокрема:

Атмосферне повітря і клімат. Для зменшення впливу викидів шкідливих речовин від автомобільного транспорту в атмосферу доцільно:

- провести додаткові насадження дерев обабіч автошляхів;
- сприяти стимулюванню заходів з підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження у всіх галузях економіки громади.
- впроваджувати в громаді проекти у сфері відновлювальної енергетики, в т.ч. з використанням сонячної, вітрової, геотермальної та біогазу.
- організовувати на основі діяльності ПП «Деметра Біоенергія» супутніх можливостей (семінарів, конференцій, навчальних візитів) щодо використання альтернативних відновлювальних джерел енергії.

Водні ресурси. Для забезпечення екологічної безпеки водних ресурсів у громаді необхідно:

- здійснювати постійний моніторинг та контроль за дотриманням норм водоохоронного законодавства;
- проводити благоустрій та усунення стихійних сміттєзвалищ біля водних об'єктів громади.

Земельні ресурси. Для запобігання забрудненню ґрунтів та зниженню їхньої родючості слід:

- суб'єктам господарювання вчасно проводити інженерно-технічні, агролісомеліораційні та ґрунтозахисні заходи;
- створювати лісові захисні насадження на еродованих землях, вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг;
- запровадити діяльність Молодіжних зелених патрулів;
- своєчасно проводити викошування узбіч, зон зелених насаджень, парків, скверів, місць загального користування.

Поводження з відходами. Для запобігання забрудненню, появі несанкціонованих сміттєзвалищ в громаді необхідно:

- регулярно провадити моніторинг появи стихійних сміттєзвалищ на території громади та своєчасно їх ліквідовувати;
- впровадити систему сортування сміття (скло, папір, пластикові пляшки, батарейки) в населених пунктах громади;
- вдосконалити систему збирання та вивезення сміття (графіки вивезення) по всій території громади;

Окрім зазначеного, варто налагодити співпрацю громадських організацій та органу місцевого самоврядування громади з міжнародними організаціями та фондами, що підтримують проекти у сферах екології та охорони довкілля, залучати бізнес, в тому числі ПП «Деметра Біоенергія» до реалізації місцевих екологічних програм і проектів.

На всіх етапах реалізації Стратегії заплановані рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм чинного законодавства щодо охорони навколишнього середовища, в тому числі відповідно до вимог Водного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України» та ін.

VIII. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення.

Оцінка альтернатив. У контексті стратегічної екологічної оцінки (СЕО) документів щодо Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року були прийняті наступні підходи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище: **Альтернатива 1:** «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження Стратегії; **Альтернатива 2:** розробка кількох галузевих секторальних програм розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади.

Альтернатива 1. Обираючи за варіант «нульовий сценарій» розглядалася гіпотетична ситуація, за якою проект Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року не затверджується. Цей сценарій можна розуміти як продовження поточних (у тому числі несприятливих) екологічних тенденцій, наведених у розділах 2, 3 та 4 цього Звіту. Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової

альтернативи» подальший сталий розвиток території є сумнівним, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації та неефективного використання природних, матеріальних і фінансових ресурсів, погіршення екологічної ситуації в цілому.

Альтернатива 2. Розробка кількох галузевих секторальних програм (у сфері інвестиційної політики, охорони навколишнього природного середовища, підвищення рівня комфортності проживання) розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади. Комплексні завдання, поставлені перед плануванням територій – прогнозування просторового розвитку, визначення напрямів сталого розвитку територій, взаємоузгодження регіональних і місцевих інтересів, закладення основ для розробки стратегічних та програмних документів щодо здійснення місцевої політики обумовлюють необхідність застосування комплексних досліджень всього різноманіття умов і ресурсів території, зовнішніх можливостей та загроз для її розвитку.

Реалізація концепції сталого розвитку при здійсненні просторового планування вимагає забезпечення узгодження економічно обґрунтованих архітектурних та інженерних планувальних рішень з природними умовами, виконання порівняльної одночасної оцінки придатності ландшафтів території для різних видів використання або вилучення з господарського використання на основі виявлення комплексного природного потенціалу. Такий підхід передбачає виконання саме комплексного дослідження, що має відображати можливість просторової диференціації функцій території залежно від її структури й природоохоронної цінності, особливостей сучасного використання, ступеня збереженості або деградації природних ландшафтів, можливості їх відновлення, а також з огляду на економічну доцільність та потенційну інвестиційну привабливість.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, в тому числі будь-які ускладнення. Виконання СЕО проекту Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року передбачає аналіз та оцінку ймовірних наслідків виконання цілей як на окремі компоненти довкілля (ґрунти, поверхневі й підземні водні ресурси, атмосферне повітря, рослинний й тваринний світ), так і на комплексні умови території – стан довкілля, збереження біорізноманіття, раціональність використання наявних ресурсів, розвиток природних процесів, а також вплив на здоров’я населення. Зміст звіту про СЕО визначався змістом і характером пропозицій, сформованих у ході розробки Стратегії розвитку громади з врахуванням сучасних знань.

В рамках проведення СЕО проекту Стратегії було виконано оцінку відповідності пропозицій вимогам чинного законодавства стосовно забезпечення дотримання режиму природоохоронних територій. Відповідність пропозицій проекту Стратегії громади загальним цілям охорони довкілля й забезпечення безпечного для здоров'я населення середовища існування дозволило встановити застосування цільового аналізу при проведенні СЕО.

Для здійснення СЕО був обраний метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначені майбутнього на основі думок спеціалістів-експертів, та метод екстраполяції, оскільки цей метод полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території або процесу в майбутнє й ґрунтується на вивченні кількісних та якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки, з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку.

При цьому здійснювались:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- визначення можливих чинників змін антропогенного й природного характеру;
- проведення оцінки потенційного впливу цілей на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення.

У процесі аналізу стану довкілля були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику в сфері охорони навколишнього природного середовища та у сфері охорони здоров'я.

У ході виконання СЕО запропоновано ряд заходів із запобігання, зменшення й пом'якшення негативних наслідків реалізації цілей проєкту на довкілля та стан здоров'я населення, в першу чергу щодо впровадження системи з поводження із ТПВ; раціонального використання рекреаційних ресурсів; популяризація здорового способу життя; оновлення спортивної і туристичної інфраструктури; впровадження енергоефективних проектів.

Щодо аналізу чинників і факторів, які суттєво ускладнили здійснення СЕО то, насамперед, слід відзначити, скорочений перелік статистичних показників, зокрема, не проводяться статистичні спостереження в розрізі громади, закритий доступ до публічної кадастрової карти, що обмежує доступ до інформації про структуру землекористування та територій зі встановленим режимом використання (природоохоронні території, зони та округи санітарної охорони, охоронні зони, санітарно-захисні зони та ін.). Особливе значення для аналізу й моделювання просторового розвитку відіграють геопросторові дані, тобто дані з чіткою географічною прив'язкою. На сьогоднішній день в Бокіймівській громаді є потреба

в розробці комплексних планів просторового розвитку території, що суттєво ускладнює поточний аналіз та стратегічне планування.

IX. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Моніторинг проводиться згідно з Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1272. Наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2022 №265 затверджено Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Відповідно до вказаного документу моніторинг проводиться з метою відстеження та аналізу динаміки і структурних змін, що відбуваються у громаді відповідно до стратегічних, оперативних цілей та завдань, визначених у Стратегії.

Відповідно до пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, для забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля визначено: зміст заходів для здійснення моніторингу та строки їх виконання. Моніторинг фактичного впливу на довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я під час реалізації документа державного планування буде здійснюватися структурним підрозділом Бокіймівської сільської ради відповідно до розпорядження сільського голови, який визначатиме періодичність моніторингу, перелік індикаторів, забезпечить доступ до вихідних даних та результатів моніторингу.

Для проведення моніторингу буде здійснено низку заходів:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля відповідно до

наявної статистичної інформації, зокрема порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками – 1 раз на рік (у разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Стратегії та Плану заходів);

- порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками – 1 раз на рік відповідно до наявної статистичної інформації (у разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Стратегії та Плану заходів).

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- виявлення непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Оскільки Стратегія та План заходів є документом державного планування з обмеженим терміном дії, пропонується здійснювати моніторинг його виконання, обмежившись періодом року прийняття Стратегії та Плану заходів до кінця строку його дії (2027 рік).

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку Стратегії та Плану заходів, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання завдань Стратегії та Плану заходів. Водночас, вплив на довкілля проектів та заходів місцевих програм розвитку, які увійшли до Плану заходів і скеровані на досягнення цілей Стратегії, і виконання яких передбачає проведення СЕО відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», будуть моніторитися окремо під час їх реалізації та після їх завершення.

Вплив виконання Стратегії та Плану заходів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, може бути виявлений в результаті моніторингу реалізації проектів та заходів, які матимуть прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення. Для моніторингу даних впливів пропонується використання таких екологічних показників (індикаторів) в розрізі компонентів довкілля за умови наявності відповідної статистичної інформації:

Атмосферне повітря і клімат:

– викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел;
– викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від пересувних джерел;
– обсяг споживання енергоресурсів установами комунальної власності;
– обсяг споживання енергоресурсів населенням на 1 тис. мешканців.

Водні ресурси:

– % житлового фонду, забезпеченого водопостачанням;
– % житлового фонду, забезпеченого водовідведенням;
– обсяг скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти, тис. м куб.;
– обсяги забору та використання води, тис. м куб.;
– обсяг охоплених благоустроєм територій (% до потреби) біля водойм в громаді;
– протяжність проведених ремонтів/модернізацій мереж водопостачання і водовідведення, м;
– кількість осіб, залучених до заходів з підвищення екологічної культури у громаді.

Біорізноманіття:

– кількість висаджених саджанців дерев і квітів, розбитих клумб, квітників тощо в громадських місцях;

Грунти:

– площа рекультивованих земель сільськогосподарського призначення суб'єктами господарювання, які зазнали негативного екологічного впливу, га;
– кількість нових лісових захисних насаджень на еродованих землях, вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг за звітний період, га;

Відходи:

– обсяг утворення ТПВ на території громади;
– % встановлених контейнерів для сортування сміття по відношенню до потреби;
– частка мешканців громади, які уклали угоди на вивезення ТПВ;
– % ліквідованих стихійних сміттєзвалищ від загальної кількості таких сміттєзвалищ;
– кількість організованих пунктів прийому вторинної сировини;
–кількість мешканців громади залучених до просвітницьких заходів з належного поводження з ТВП.

Здоров'я населення:

– зростання/зменшення звернень мешканців до закладів охорони здоров'я; – природний приріст (скорочення) населення громади;
– % оновленої матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я у громаді по відношенню до потреби.

Відстеження динаміки відповідних індикаторів та показників соціально-економічного та екологічного розвитку дозволять чітко відслідковувати ефективність реалізації Стратегії та Плану заходів.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані. Результати моніторингу Бокіймівська сільська рада оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті 1 раз на рік протягом строку дії Стратегії та Плану заходів і через рік після закінчення такого строку.

В разі, якщо під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, в тому числі для здоров'я мешканців громади, сільська рада вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення змін до Стратегії та Плану заходів вони підлягають стратегічній екологічній оцінці шляхом підготовки сільською радою відповідних доповнень до діючої СЕО.

X. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Впровадження Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року не передбачають стратегічних, оперативних цілей та завдань, які охоплюють територію поза межами України та не матимуть впливу на довкілля суміжних країн, то ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі, для здоров'я населення в транскордонному вимірі відсутні.

XI. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

Стратегія розвиту Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та План заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року (далі – Стратегія та План заходів) розроблені відповідно до

положень чинного законодавства України.

Стратегія розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області є документом, який визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку громади, враховує спільні інтереси мешканців, представників бізнесу, влади, громадських активістів щодо стратегічного бачення розвитку громади для підвищення рівня життя її мешканців. Стратегія покликана об'єднати зусилля всіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців, бізнесу, влади, громадських організацій задля розвитку громади. Члени робочої групи при розробці Стратегії та Плану реалізації узгоджували їх з пріоритетами і цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки та Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року.

Стратегічне бачення, як відображення унікальності громади серед інших громад відображає оптимістичний погляд на розвиток в майбутньому і є визначальним для формування цілей і завдань стратегії розвитку громади в перспективі:

Бокіймівська громада - це згуртована громада працьовитих людей, в якій безпечно та кофмортно проживати й розвивати бізнес, відкрита світу та дружня до довкілля.

Гасло: Бокіймівська громада: з любов'ю до світу та людей.

Закладені в Стратегії цілі та завдання спрямовані на зменшення негативного впливу на довкілля. Вони узгоджуються з державними та регіональним екологічними цілями, визначеними Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» та Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, затвердженою Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 р. №1363-р. Екологічна ситуація на території громади характеризується відносною стабільністю показників. Стратегічні цілі Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади на період до 2027 року відповідають і узгоджуються з стратегічним цілям державної екологічної політики.

Стратегічна ціль 1. «Створення умов для комфортного та безпечного проживання мешканців» передбачає, зокрема, покращення стану доріг місцевого значення (комунальної власності громади), капітальні і поточні ремонти вулиць та тротуарів, будівництво тротуарів для пішоходів (особливо, в небезпечних зонах при переході мосту через річку) в населених пунктах громади, модернізацію мережі вуличного освітлення населених пунктів громади, забезпечення систематизованого вивозу сміття, що акумулюється домогосподарствами, запровадження роздільного

збирання сміття (пластикові пляшки, металеві відходи, макулатура, батарейки тощо) та ін. Дана стратегічна ціль узгоджується з переважною більшістю стратегічних цілей державної екологічної політики. Діяльність за даною стратегічною ціллю відбуватиметься на засадах дотримання норм природоохоронного законодавства.

Стратегічна ціль 2. «Зміцнення економічного потенціалу громади» скерована, в тому числі, на впровадження навчальних програм та конкурсів мікрогрантів у співпраці з місцевими громадськими організаціями для стимулювання самозайнятості та розвитку підприємництва, в тому числі шляхом участі у національних або міжнародних грантових програмах, посилення співпраці з Центром зайнятості населення та просування ідей започаткування власної справи з використанням державних механізмів підтримки тимчасово безробітних осіб, що мають намір започаткувати власну справу, розробку програм Бокіймівської сільської ради/включення до існуючих програм позицій щодо для підтримки новостворених суб'єктів підприємництва шляхом провадження гнучкої податкової політики, документальну підготовку реєстру вільних земельних ділянок та приміщень та формування пропозицій для інвесторів описових та у формі презентацій та ін. Аналіз свідчить, що дана ціль Стратегії та її оперативні цілі й завдання принципово узгоджуються з стратегічними цілями державної екологічної політики, а заходи здійснюватиметься з дотриманням норм природоохоронного законодавства.

Стратегічна ціль 3. «Розвиток рекреаційно-реабілітаційної сфер та дружнього до навколишнього середовища ставлення в громаді» скерована на впровадження в громаді проектів у сфері відновлювальної енергетики, в тому числі з використанням сонячної, вітрової, геотермальної та біогазу, організацію на основі діяльності ПП «Деметра Біоенергія» супутніх можливостей (семінарів, конференцій, навчальних візитів) щодо використання альтернативних відновлювальних джерел енергії, розробку туристичних маршрутів, програм «вихідного дня», в т.ч. для сімей з дітьми, навчальних з екологічною складовою та їх промоція, організацію навчань та екологічних конкурсів для мешканців (зменшення використання поліетиленових пакетів, компостування органічних відходів замість спалювання сміття та ін.), започаткування діяльності молодіжних зелених патрулів, проведення в громаді екологічних акцій з висадки дерев, толок, прибирання територій біля річки, ліквідації стихійних сміттєзвалищ та ін.

Реалізація Стратегії та Плану заходів не передбачає появу нових негативних наслідків для довкілля, а реалізація багатьох оперативних цілей і завдань Стратегії сприятиме покращенню екологічної ситуації у громаді.

СКЛАД
робочої групи з проведення стратегічної екологічної оцінки Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів до 2027 року з реалізації Стратегії розвитку Бокіймівської сільської територіальної громади Рівненської області на період до 2027 року

Павлюк Сергій Сергійович	- сільський голова, голова робочої групи
Шеремета Марія Миколаївна	- начальник відділу освіти, молоді та спорту, культури, туризму та зовнішніх зв'язків сільської ради, секретар робочої групи

Члени робочої групи:

Карп'юк Людмила Федорівна	- секретар сільської ради
Михайлова Ірина Миколаївна	- керуючий справами, секретар виконавчого комітету сільської ради
Денисюк Лариса Василівна	- начальник відділу земельних відносин, інфраструктури, будівництва, ЖКГ, благоустрою, приватизації, комунальної власності та архітектури сільської ради
Карпець Юлія Василівна	- начальник відділу, головний бухгалтер відділу бухгалтерського обліку та звітності сільської ради
Мелех Галина Тимофіївнав	- провідний бібліотекар публічно-шкільної бібліотеки с.Бокійма
Олійник Іван Семенович	- староста Вовницького старостинського округу Бокіймівської сільської ради
Міцюк Оксана Миколаївна	- Депутат Бокіймівської сільської ради (за згодою)